

Tallinna vanalinna kaitsekorra tööühma koosolek nr 12

25.08.2022 kell 13-15.00 MS Teamsis

Osalejad: Ragnar Nurk, Triin Talk, Elo Sova, Henry Kuningas, Boris Dubovik, Kaarel Truu, Kristiina Kupper, Anneli Randla, Urve Arukaevu

1. Kristiina Kupper tutvustas eksperdihinnangut Tallinna vanalinna muinsuskaitseala ja kaitsevööndi haljastuse kohta.

Töörühmas kiideti põhjalikku tööd ja tehti selle kohta järgmised ettepanekud:

- 1) lisaks väärtuslikele ajaloolistele haljasaladele (millele seatakse kaitsekorraga tingimused, et neid tuleb säilitada ja restaureerida), peaks tooma välja ka muud olemasolevad säilitatavad haljasalad (mida tuleb lihtsalt säilitada haljasalana, võib suuremal määral ümber kujundada ja ei pea restaureerivalt lähenema, kuna ajaloolist haljastust/kujundust ei ole säilinud). Olemasolevate haljasaladena peaks käsitlema põhimõtteliselt kõiki bastionaalvööndi rohealaid, kuna eesmärk on säilitada bastionaalvööndis võimalikult palju haljastust.
- 2) Harju tänava äärse haljasala võiks samuti kanda sel juhul olemasolevate säilitatavate haljasalade alla. Arutati Jaak-Adam Looveeri enne koosolekut saadetud ettepanekut see pikemas perspektiivis likvideerida kui vanalinna viimane punamonument. Ilmselt tuleb teemat veel arutada, kui linna strateegiakeskuse esindajad on kohal, kuid koosolekul osalenud tööühma liikmed jäid seisukohale, et Harju tänava äärset roheala kaitsekorra kehtivusaja perspektiivis (10-20 a) hoonestama hakata ei ole mõeldav. Seda ei peaks tõlgendama punamonumendina, vaid tegu on uue rohealaga – nii nagu vanalinnas väärtustatakse ka nõukogude perioodil tekkinud arhitektuuri, võib väärtustada ka uuemat maastikuarhitektuuri.
- 3) Vabaduse väljaku sillutatud osa „haljasalaks“ nimetamine jääb raskesti mõistetavaks – kuigi see ajalooliselt on olnud ka roheala, on see sillutatud esindusväljakuna kinnistunud. Väärtusliku haljasalana võiks märkida ainult Jaani kirikut ümbritseva haljasala (Lastepargi).
- 4) Kaardil oli nr 12 kaks korda, see tuleks korrigeerida.

Arutati ka võimalust kanda kaardile haljastatud hoovid, kuid see läheks liiga täpseks, mõned puud on paljudes hoovides. Igasuguse hoovihaljastuse säilitamise üldised põhimõtted on kaitsekorras tekstina antud.

2. Vaadati üle kaitsekorra teksti tehtud märkuseid ja küsimusi (kuni punktini 15).

Täpsustati nõuded parklate ehitamise kohta kindlustusvööndis väljaspool hoonestatud kvartaleid (piirkonnas 2): *maapealseid parklaid varjestatakse ja liigendatakse haljastusega; uusi maa-aluseid parklaid on lubatud rajada vaid muldkindlustuste vallikraavide alla ning vallikraavi ja muinsuskaitseala piiri vahele, eeldusel, et ei kahjustata ajalooliste kaitseehitiste konstruktsioone ega väärtuslikku haljastust.*

Lisati parklate ehitamise nõuded ka hoonestatud linnatuumikus ja kindlustusvööndi hoonestatud kvaratlites: *ajaloolise linnatuumiku alal uusi maapealseid ega maa-aluseid*

parklaid rajada ei ole lubatud. Kindlustusvööndi hoonestatud kvartalites on maapealse ja maa-aluse parkla rajamine võimalik eeldusel, et see ei kahjusta arheoloogiapärandit, ajalooliseid kaitseehitisi ega haljastust.

3. Kaugvaadete analüüs ja vaatesektorite muutmise menetlus.

Vaatesektorite laiendamise ja muutmise küsimust on vahepeal arutatud ka ministeeriumis ja nad andsid seisukoha, et kuna planeeringust kaitsekorda tõstmisega piirangud põhimõtteliselt ei suurene ja kellelgi ei saa ka olla õigustatud ootust, et ta saab kuhu iganes teha kõrghooneid, siis peaks olema võimalik teha vaatesektorites ja -koridorides muudatusi ilma igat omanikku tähitud kirjaga teavitamata.

Kaugvaadete analüüsis palume lisada iga muudetava vaate juurde kaardi, kust on selgelt aru saada, kus oli kaitstav vaade seni ja kuhu on ettepanek see seada. Sh vaate tagaplaani ala, kui on ettepanek see määrata.

Ning iga vaate puhul, kus on koostajate ettepanek see ÜP tasandilt tõsta muinsuskaitseala kaitsekorraga kaitstavaks vaateks (st riiklikule tasandile) peaks see ettepanek ja põhjendus selgelt kirjas olema.

4. Kaitsekorra saatmine tutvumiseks enne avalikku väljapanekut.

Enne avalikku väljapanekut saadetakse kirjalik teavitus kõikidele puudutatud omanikele niikuinii, kuid eelnevalt peaks tutvustama kaitsekorra eelnõud ja valminud alusuuringuid olulisematele osapooltele ning korjama nendelt sisendit. Eelnõu otsustati saata eeltutvumiseks niipea kui võimalik:

- Vanalinna seltsile
- Vanalinna ettevõtjate ühingule
- Arhitektide liidule
- Maastikuarhitektide liidule
- Tallinna muinsuskaitse osakonna – Muinsuskaitseameti ühiskomisjoni
- Tallinna arheoloogia eksperdinõukogusse
- MKA eksperdinõukogudesse
- UNESCO nõukogusse
- Keskkonna- ja kommunaalametile
- Transpordiametile
- Kesklinna valitsusele
- Linnavolikogule
- Balti jaama vana hoone omanikule
- ...?